

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Dr. Ing. V. M.**, zastúpeného JUDr. D. M.M., proti odporcovi **M. H.**, o **náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 10 C 126/2004, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2009, sp.zn. 2 Co 91/2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2009, sp.zn. 2 Co 91/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 28. apríla 2005, č.k. 10 C 126/2004-50 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhrady mzdy (zahraničného platu) po vykonaní odvodov a dane zo mzdy tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, spolu s úrokmi z omeškania a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Odporcu zároveň zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia 140 198 Sk do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet JUDr. D. M.. Mal za to, že právny základ nároku navrhovateľa na náhradu mzdy podľa § 61 ods. 1 Zákonníka práce je daný, pričom odporca jej zníženie podľa § 61 ods. 2 Zákonníka práce nenavrhol. Navrhovateľovi priznal náhradu mzdy vo výške priemerného zárobku za dobu od 9. novembra 2001 do 7. marca 2004, nakoľko až dňa 8. marca 2004 mu odporca umožnil pokračovať v práci. Za dobu od 25. februára 2004 do 7. marca 2004 súd náhradu mzdy priznal podľa § 130 ods. 1 Zákonníka práce a to pre prekážky v práci na strane odporcu, keď tento neumožnil

navrhovateľovi pokračovať v práci ani po právoplatnom rozhodnutí o neplatnom skončení pracovného pomeru. Výpočet náhrady mzdy nebol medzi účastníkmi sporný, účastníci žiadne dokazovanie nenavrhlí, preto sa súd výškou náhrady mzdy nezaoberal a rozhodol podľa zhodných tvrdení účastníkov. O úrokoch z omeškania rozhodol s prihliadnutím na škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla poklesom hodnoty eura. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu uznesením z 8. marca 2006, sp.zn. 2 Co 213/2005 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný, nakoľko nie je z neho zrejmé, akým výpočtom dospel prvostupňový súd k výške náhrady mzdy ako aj úrokov z omeškania. Navyiac sa súd prvého stupňa dopustil vo svojom rozhodnutí viacerých pochybení, keď napr. priznal náhradu mzdy po vykonaní odvodov a dane, hoci náhrada mzdy mala byť priznaná v hrubej výške.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora uznesením z 18. marca 2009, sp. zn. 5 M Cdo 9/2007 napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď dospel k záveru, že Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/, b/, c/ O.s.p. dôvodne, keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že z poverenia, ktoré dňa 24. septembra 2003 udelil Ing. R. T., vedúcej služobného úradu M. H.S.R., minister hospodárstva Slovenskej republiky, nie je možné vyvodiť poverenie na udelenie splnomocnenia pre tretie osoby na zastupovanie odporcu pred súdom. Z jeho obsahu vyplýva len poverenie vykonávaním všetkých právnych úkonov za M. H.S.R. v pracovno-právnych vzťahoch upravených pracovnoprávnymi predpismi a teda je zrejmé, že vedúca služobného úradu nemala spôsobilosť na udelenie plnomocenstva advokátke ako fyzickej osobe, ktorá nebola štátnym zamestnancom v pôsobnosti M. na zastupovanie odporcu v konaní pred súdom. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom generálneho prokurátora, že odvolací súd mal vzhľadom na námietky podané navrhovateľom vo vyjadrení k odvolaniu odporcu skúmať oprávnenosť právnej zástupkyne odporcu na podanie opravného prostriedku a že sa s touto námietkou vo svojom zrušujúcom uznesení vôbec nezaoberal. Taktiež sa stotožnil so záverom dovolateľa, že dodatočné

poverenie, udelené ministrom na zastupovanie pred súdom JUDr. K., dňa 1. augusta 2005, nemá právne opodstatnenie, lebo nie je prípustná dodatočná konvalidácia právneho úkonu, ktorý v čase, kedy bol urobený, nemal zákonné náležitosti, v danom prípade to bolo udelenie splnomocnenia na zastupovanie pracovníkom (vedúcou úradu) právnickej osoby, ktorá na takýto úkon nebola oprávnená. V nadväznosti na túto skutočnosť, i procesný úkon (podanie odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu súdu osobou, ktorá na takýto úkon nebola platne splnomocnená), nemôže mať relevantné právne následky, spočívajúce v meritórnom prejednaní veci na základe podaného opravného prostriedku odvolacím súdom.

Krajský súd v Bratislave, riadiac sa právnym názorom dovolacieho súdu, uznesením z 30. septembra 2009, sp. zn. 2 Co 91/2009 odvolanie odporcu ako odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený, podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol. Navrhovateľovi náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1, 2 O.s.p. nepriznal, nakoľko navrhovateľ v danej veci trovy konania nevyčísľil.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu, čo do výroku o náhrade trov konania, podal dovolanie navrhovateľ, ktorý navrhol uznesenie odvolacieho súdu v napadnutom výroku zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označil skutočnosť, že odvolací súd ho nevyzval na vyčíslenie trov konania, hoci vo veci rozhodol rozhodnutím bez jeho vyhlásenia. Navrhovateľ poukázal na to, že trovy odvolacieho a dovolacieho konania vyčísľil v podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 20. októbra 2009 k sp.zn. 2 Co 213/2005, ale o tom, že dňa 30. septembra 2009 odvolací súd rozhodol pod sp.zn. 2 Co 91/2009 nemal žiadnu vedomosť.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa považoval rozhodnutie odvolacieho súdu v časti nepriznania trov právneho zastúpenia v odvolacom a dovolacom konaní za vecne správne a dovolanie navrhovateľa navrhol v celom rozsahu zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr

to, či dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a **o trovách konania**, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v časti o náhrade trov konania, a v tejto časti ide o jedno z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľa z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky

len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

So zreteľom na navrhovateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

K odňatiu možnosti navrhovateľa pred súdom konať malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd ho nevyzval na vyčíslenie trov konania, hoci vo veci rozhodol rozhodnutím bez jeho vyhlásenia.

Dovolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ vytýka túto vadu konania dôvodne.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 4 O.s.p. ak sa rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nevyhlasuje a bol podaný návrh na rozhodnutie o trovách, súd vyzve účastníka na vyčíslenie trov do troch pracovných dní od doručenia výzvy. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane.

Vyčíslenie trov konania je predpokladom na to, aby boli účastníkovi priznané všetky trovy (§ 137 O.s.p.), ktoré v konaní účelne vynaložil. Občiansky súdny poriadok presne stanovuje lehotu, v ktorej je účastník povinný trovy konania vyčísliť. Vždy sa viaže na rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa rozhodnutie vyhlasuje, je účastník povinný vyčísliť trovy konania do troch pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia. Vyčíslenie trov musí urobiť účastník bez toho, aby ho súd musel vyzvať na splnenie tejto povinnosti. Súd je povinný vyzvať účastníka, aby vyčísliť trovy konania v zákonom stanovenej lehote troch pracovných dní od doručenia výzvy iba v prípade, že sa rozhodnutie nevyhlasuje (§ 168 ods. 1 a contrario).

V danej veci odvolací súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania, čo odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1, 2 O.s.p. tým, že navrhovateľ nevyčísliť trovy konania v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia. Z obsahu spisu však dovolací súd zistil, že odvolací súd uznesenie, ktorým vo veci rozhodol, nevyhlásil, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré sa nevyhlasuje.

Na základe uvedeného má dovolací súd za to, že odvolací súd mal vzhľadom na skutočnosť, že v danej veci rozhodol uznesením, ktoré sa nevyhlasuje a navrhovateľ podal

návrh na rozhodnutie o trovách, postupovať v zmysle ustanovenia § 151 ods. 4 O.s.p. a navrhovateľa na vyčíslenie trov konania vyzvať. Tým, že odvolací súd takto nepostupoval, zaťažil svoje konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. októbra 2010

JUDr. V. M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: D. Falbová

